

Nr 3.

Godkänd av första kammaren den 4 juni 1924.

Godkänd av andra kammaren den 4 juni 1924.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen för budgetåret 1924—1925 av utgifterna under riksstatens tredje huvudtitel, innefattande anslagen till utrikesdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 3, 63, 88 och 108.)

Till KONUNGEN.

I den till riksdagen den 2 januari 1924 avlätna propositionen ang. statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1924—1925 har Eders Kungl. Maj:t i avseende å tredje huvudtiteln, innefattande anslagen till utrikesdepartementet, framlagt definitiva förslag endast beträffande avdelningarna *C. Internationella byråer m. m.* och *D. Diverse*, med undantag för anslaget till skrivmaterialier m. m., under det att beträffande avdelningarna *A. Departementet* och *B. Sveriges representation i utlandet* samt skrivmaterialanslaget föreslagits att i avvaktan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, beräkna, för sistnämnda avdelningar *dels* till ordinarie anslag ett belopp av 2,625,000 kronor och *dels* till extra anslag ett belopp av 730,000 kronor samt i anslaget till skrivmaterialier m. m. en sänkning från nuvarande belopp, 750,000 kronor, med 150,000 kronor till 600,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en den 14 mars 1924 till riksdagen avläten proposition, nr 160, framlagt slutliga förslag beträffande de båda avdelningar och det anslag, vilka, enligt vad ovan nämnts, icke behandlats i statsverkspropositionen.

Då riksdagen nu går att yttra sig över de såväl i sistnämnda proposition som i propositionen nr 160 gjorda framställningarna, har riksdagen funnit lämpligt

Anm. Kabinettsskreterare, som är gift, skall äga att såsom bidrag till representationskostnader åtnjuta ett årligt belopp av 6,000 kronor, att utbetalas i den ordning, som beträffande lön är stadgat;

dels höja det *ordinarie* förslagsanslaget till departementet,

nu	kronor	448,000
med	»	37,000
till	»	485,000

I sammanhang härmed har riksdagen till behandling förehått en inom riksdagen väckt motion (I:278), däri hemställts, att riksdagen måtte, med avslag å Eders Kungl. Maj:ts förslag om indragning av den speciella handelsavdelningen och inrättande i stället å den politiska och handelspolitiska avdelningen av en speciell handelsbyrå, i stället bibehålla anslaget för avlönande av en befattning å extra stat såsom avdelningschef å den speciella handelsavdelningen och för sådant ändamål anslå, utöver för budgetåret 1924—1925 av Eders Kungl. Maj:t begärt belopp, ytterligare 3,000 kronor.

De förändringar i organisationen av utrikesdepartementet, som innebäras i den under förevarande punkt framlagda staten för departementet, grunda sig i väsentliga delar på ett av den s. k. besparingskommittén avgivet betänkande och förslag i ämnet. Kommittén har jämväl beträffande representationen i utlandet föreslagit ganska avsevärda ändringar i riktning av minskning av personalen med därav följande besparingar och har även i åtskilliga andra hänseenden förordat åtgärder i syfte att åstadkomma minskning i utgifterna under föreliggande huvudtitel. Givetvis har det måst möta betydande svårigheter att, sedan departementet med därunder lydande stater så sent som åren 1919 och 1921 undergått en genomgripande omorganisation, därvid riksdagen såsom ett huvudändamål angivit åstadkommande av en stark begränsning av kostnaderna, nu kunna utfinna anordningar, som utan att effektiviteten av vår utrikesförvaltning i nämnvärd grad beskäres, likväl medföra mera avsevärda besparingar. Det vill emellertid synas riksdagen, som om kommittén på ett i huvudsak lyckligt sätt löst denna uppgift och departementschefen har i allmänhet anslutit sig till kommitténs ståndpunkt i de olika frågorna. Riksdagen har för sin del, på sätt av denna skrivelse framgår, endast i ett par detaljer, där tvekan ansetts kunna råda, huruvida de föreslagna besparingsåtgärderna låta sig förena med ett behörigt tillgodoseende av de intressen, som av utrikesförvaltningen skola tillvaratagas, icke ansett sig kunna godkänna av Eders Kungl. Maj:t föreslagna indragningar.

Vad då beträffar den under förevarande punkt behandlade frågan om stat för departementet, upptages till en början av departementschefen spörsmålet angående *den kommersiella informationsverksamheten*, i departementet representerad av den på extra stat uppförda speciella handelsavdelningen. I avseende härå vill riksdagen erinra, att frågan om ordnandet av den statliga kommersiella informationen alltsedan förarbetena till 1919 års riksdagsbeslut angående utrikesdepartementet varit föremål för olika utredningar och förslag, vilka hittills resulterat i den nuvarande försöksorganisationen med en speciell handels-

avdelning i utrikesdepartementet och en s. k. upplysningssektion hos kommerskollegium. Av chefen för handelsdepartementet tillkallade sakkunniga hava emellertid föreslagit en annan anordning, nämligen inrättande i sistnämnda departement av ett centralorgan för ifrågavarande informationsverksamhet under namn av handelsdepartementets kommersiella upplysningsbyrå.

Besparingskommittén har nu — under framhållande att den statliga kommersiella informationsverksamheten, såsom den hos oss bedrivits, icke kunde anses vara av sådant värde, som under nuvarande omständigheter borde vara en förutsättning för dess bibehållande — uttalat sig för en högst väsentlig begränsning av denna verksamhet och i samband härmed föreslagit indragning av såväl den speciella handelsavdelningen som kommerskollegii upplysningssektion. Departementschefen har, efter inhämtande av yttranden från en mängd sammanslutningar av närings- och industriidkare samt kommerskollegium, ansett sig böra, om än med någon tvekan, biträda ett av kollegium framställt förslag om indragning av handelsavdelningen och inrättande i stället å den politiska och handelspolitiska avdelningen av en speciell handelsbyrå. I detta sammanhang vill riksdagen erinra, att Eders Kungl. Maj:t i skrivelse den 14 mars 1924 (nr 174), under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för nämnda dag, givit riksdagen tillkänna, att proposition icke komme att till riksdagen avlätas i det under punkten 4 av tionde huvudtiteln i statsverkspropositionen omförmälda ärendet angående anslag till budgetåret 1924—1925 för kommerskollegii upplysningssektion, i följd varav medel för berörda ändamål ej vidare behövde beräknas å staten för nämnda budgetår.

Då riksdagen nu går att för egen del yttra sig i denna fråga, vill riksdagen framhålla, att med hänsyn till de mycket skiftande meningar, som i ärendet gjort sig gällande, ett ställningstagande till det föreliggande spörsmålet måste te sig synnerligen vanskligt. Just den omständigheten, att så skiljaktiga åsikter beträffande organisationen av förevarande informationsverksamhet framförts, synes emellertid mana till en viss försiktighet, när det gäller beslut om indragning av en institution med den framskjutna plats inom denna verksamhet, som den speciella handelsavdelningen intager. Det vill ock synas, som om berörda organisationsfråga, i trots av den långa tid, under vilken den varit föremål för utredning och de många olika förslag som framstälts, näppeligen kan anses vara i och med det nu föreliggande förslaget slutgiltigt behandlad. Visserligen läser Eders Kungl. Maj:t genom detta förslag hava tagit definitiv ståndpunkt till frågan, men riksdagen kan dock ej finna annat än att densamma skulle vinna på en förnyad utredning, vid vilken de olika möjligheterna för dess lösning bleve mera i ett sammanhang än vad hittills skett prövade. Särskilt vill riksdagen härvid fästa uppmärksamheten på att den ovan omförmälda ifrågasatta anordningen med en avdelning inom handelsdepartementet såsom det centrala organet för verksamheten hittills måhända icke blivit så ingående undersökt och övervägd som den möjligen kan förtjäna. I nu förevarande avseende kan riksdagen sålunda ansluta sig till den i ovannämnda motion framförda synpunkten på lämpligheten av upptagande till prövning i ett sammanhang av

frågan i hela dess vidd. Den direkta besparing, som genom den speciella handelsavdelningens indragning skulle uppstå — skillnaden i avlöningen för avdelningschefen och för en byråchef, omkring 3,000 kronor — kan ej heller anses så stor, att kostnadsfrågan bör tillmätas något avgörande inflytande på sakens bedömande. Med hänsyn härtill och då de skäl, som av departementschefen i övrigt anförts till stöd för förslaget, icke syntes riksdagen fullt övertygande, har riksdagen, med allt erkännande av det intresserade och målmedvetna arbete, som av såväl besparingskommittén som vederbörande myndigheter för frågans lösande blivit utfört, likväl ej ansett sig kunna bifalla förslaget om indragning av handelsavdelningen, utan torde densamma, i avvaktan på förnyad utredning, böra bibehållas såsom en självständig avdelning på extra stat.

Den å denna avdelning för närvarande tjänstgörande personalen utgöres av en avdelningschef, en förste legationssekreterare eller vice konsul, en byråsekreterare och en kvinnlig kanslist. Då sistnämnda tjänst under alla omständigheter läser kunna indragas, skulle alltså erfordras anslag å extra stat för avlöning av de tre övriga befattningshavarna med samma belopp som nu utgår från extra förslagsanslaget till arvoden åt viss extra personal i departementet m. m. eller respektive 14,400, 8,124 och 6,048 kronor samt för vikariatsersättning, förslagsvis 1,428 kronor, tillhopa 30,000 kronor. Då de övriga arvoden, som nu utgå från ovanberörda extra förslagsanslag, i runt tal 11,500 kronor, äro avsedda att hädanefter bestridas från ordinarie anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., skulle alltså det nuvarande extra förslagsanslaget icke vidare vara erforderligt. Det extra anslag å 30,000 kronor, som, enligt vad ovan anförts, i stället skulle i riksstaten uppföras, läser böra erhålla naturen av bestämt anslag med rubrik »till uppehållande av en speciell handelsavdelning».

Det av Eders Kungl. Maj:t upptagna förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän kan av nu ifrågasatt anledning minskas med avlöningarna till ett legationsråd, tjänstgörande såsom byråchef, en förste legationssekreterare eller vice konsul och en byråsekreterare, förslagsvis beräknade till respektive 11,460, 9,540 och 7,212 kronor eller tillhopa 28,212 kronor, avrundat till 28,000 kronor.

Beträffande *politiska och handelspolitiska avdelningen i övrigt* har av Eders Kungl. Maj:t ingen annan förändring ifrågasatts, än att en förste legationssekreterarebefattning i B:16, vars innehavare särskilt omhänderhaft översättningsarbeten, indrages och den nuvarande innehavaren uppföres å övergångsstat. Häremot har riksdagen intet att erinra.

Personal- och administrativa avdelningen är för närvarande organiserad på två byråer, personal- och räkenskapsbyrån och byrån för utländska studieresor, passärenden m. m. (ceremonibyrån), vardera med en tjänsteman i legationsråds grad (B: 20) såsom chef. Departementschefen har nu förordat indragning av chefsbefattningen å sistnämnda byrå, vilken skulle läggas direkt under avdelningschefen. Den nuvarande byråchefen skulle överflyttas å övergångsstat, och efter hans avgång från tjänsten skulle en del befattningen tillhörande ärenden av mera ömtålig art, med vilka dock avdelningschefen ansåges

icke böra betungas, anförtros åt den vid departementet fästade introduktören för främmande sändebud eller annan lämplig person mot ett årsarvode av 3,000 kronor. Den sålunda föreslagna anordningen har riksdagen funnit ändamålsenlig och alltså ansett sig böra godkänna.

Vidkommande *arkivet*, där nu tjänstgöra ett kansliråd (B: 20) såsom chef, två förste arkivarier (B: 16) och två andre arkivarier (B: 13), har departementschefen i överensstämmelse med besparingskommitténs förslag, ansett en förste och en andre arkivarietjänst kunna indragas och deras nuvarande innehavare överflyttas på övergångsstat. Jämväl detta förslag anser sig riksdagen böra godkänna.

Förslagsanslaget till avlöningar till ordinarie tjänstemän, nu 415,000 kronor, har av Eders Kungl. Maj:t med iakttagande av de av departementschefen förordade, här ovan omförmälda förändringarna, upptagits med ett till 405,000 kronor nedsatt belopp. Bibehållandet av den speciella handelsavdelningen föranleder, såsom förut är nämnt, en nedsättning av anslaget med ytterligare 28,000 kronor till 377,000 kronor.

Anslaget till avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., nu 20,000 kronor, skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag å ena sidan höjas med dels förenämnda belopp 11,500 kronor, arvoden till fyra kvinnliga befattningshavare, som nu avlönas från det extra förslagsanslaget, dels ock 40,000 kronor för bestridande av kostnaderna för sådan kvinnlig skrivhjälp, som för närvarande ersättes från expensanslaget — en anordning, som i regel icke anses vidare böra förekomma — men å andra sidan minskas med ett belopp av 4,700 kronor, motsvarande i runt tal avlöningen till två icke-ordinarie expeditionsvakter, vilka icke vidare anses erforderliga. Anslaget skulle alltså komma att utgöra 67,000 kronor. Riksdagen har intet att erinra mot denna beräkning.

Departementets ordinarie stat, nu slutande å ett belopp av 448,000 kronor och av Eders Kungl. Maj:t för budgetåret 1924—1925 beräknad till 485,000 kronor, skulle följaktligen komma att sluta å ett 28,000 kronor lägre belopp eller 457,000 kronor.

Riksdagen får ej mindre anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet befattningshavare å ordinarie stat för utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare:

<i>A. Diplomatisk eller konsulär personal.</i>	Lönegrad.
1 sändebud tjänstgörande såsom kabinetssekreterare . .	A 3
3 sändebud eller generalkonsuler tjänstgörande såsom avdelningschefer	A 2
7 legationsråd eller konsuler tjänstgörande såsom byrå- chefer	B 20
6 förste legationssekreterare eller vicekonsuler	B 16
6 byråsekreterare	B 13
3 kanslister, manliga	B 9
eller kvinnliga	C 6

B. Övrig personal.

1 kansliråd tjänstgörande såsom chef för arkivet	B 20
1 förste arkivarie	B 15
1 kamrerare	B 15
1 andre arkivarie	B 13
6 kontorsskrivare, kvinnliga	C 5
8 kanslibiträden, kvinnliga	C 3
1 förste expeditionsvakt	B 3
10 expeditionsvakter	B 1
1 portvakt	B 1

dels godkänt följande stat för utriksdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Stat:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslags-	
anslag	kronor 377,000
Vikariatsersättningar, förslagsanslag	» 5,000
Arvode till en speciellt sakkunnig i folkrätt »	8,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	
m. m.	» 67,000
	<hr/>
	Summa kronor 457,000

Anm. Kabinettssekreterare, som är gift, skall äga att såsom bidrag till representationskostnader åtnjuta ett årligt belopp av 6,000 kronor, att utbetalas i den ordning, som beträffande lön är stadgat;

dels höjt det ordinarie förslagsanslaget till departementet, nu 448,000 kronor, med 9,000 kronor till 457,000 kronor;

dels ock till *uppehållande av en speciell handelsavdelning inom utrikesdepartementet* för budgetåret 1924—1925 beviljat ett extra anslag å 30,000 kronor; än även anhålla, det täcktes Eders Kungl. Maj:t föranstalta om ny allsidig och i ett sammanhang företagen utredning angående ordnande av den statliga kommersiella informationsverksamheten och för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen må föranleda.

2:o) Under hänvisning till vad riksdagen under punkt 1:o) här ovan anfört, får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2:o)

dels bestämt antalet befattningshavare å övergångsstat för utrikesdepartementet på följande sätt:

Befattningshavare:*A. Diplomatisk eller konsulär personal.* Lönegrad.

1 legationsråd	B 20
1 förste legationssekreterare	B 16

dels godkänna följande stat för ortstillägg, att tillämpas från och med den 1 juli 1924:

Stat för ortstillägg.

Belgien.

Bryssel:
Sändebud . . . . . kronor 9,000

Danmark och Island.

Köpenhamn:
Sändebud . . . . . » 10,800
Förste legationssekreterare . . . . . » 2,000
Vicekonsul . . . . . » 2,000
Kanslist . . . . . » —

Estland.

Reval:
Konsul . . . . . » 6,600

Finland.

Helsingfors:
Sändebud . . . . . » 10,800
Förste legationssekreterare . . . . . » 2,000
Vicekonsul . . . . . » 2,000

Frankrike.

Paris:
Sändebud . . . . . » 30,600
Legationsråd . . . . . » 6,100
Kanslist . . . . . » 1,900
Rouen:
Konsul . . . . . » 5,100

Italien.

Rom:
Sändebud . . . . . » 13,800

Lithauen.

Kovno:
Konsul . . . . . » 6,600

Nederländerna.

Haag:
Sändebud . . . . . » 17,400
Legationssekreterare . . . . . » 3,800
Rotterdam:
Vicekonsul . . . . . » 3,800

Norge.

Kristiania:
Sändebud . . . . . » 10,800
Förste legationssekreterare . . . . . » 2,000

Ryssland.

Sändebud	kronor	30,600
Legationsråd	»	6,600
Kanslist	»	2,000
Konsul	»	8,100

Schweiz, Ungern, Österrike.

Bern:

Sändebud	»	13,800
Legationssekreterare	»	3,800

Spanien, Portugal.

Madrid:

Sändebud	»	9,000
Kanslist	»	1,900

Storbritannien och Irland.

London:

Sändebud	»	45,000
Legationsråd	»	6,600
Legationssekreterare	»	4,800
Kanslist	»	2,000
Generalkonsul	»	14,400
Vicekonsul	»	3,800
Andre vicekonsul	»	3,800
Kanslist	»	2,000

Turkiet, Bulgarien.

Konstantinopel:

Sändebud	»	9,000
--------------------	---	-------

Tyska riket.

Berlin:

Sändebud	»	23,400
Legationsråd	»	5,100
Legationssekreterare	»	3,800
Kanslist	»	1,800

Hamburg:

Generalkonsul	»	7,400
Vicekonsul	»	3,300

Lybeck:

Konsul	»	4,100
------------------	---	-------

Brittiska Sydafrika.

Kapstaden:

Generalkonsul	»	11,400
-------------------------	---	--------

Brittiska Nordamerika.

Montreal:

Generalkonsul	»	16,400
Kanslist	»	4,500

Förenta staterna.

Washington:		
Sändebud	kronor	45,000
Legationsråd	»	7,600
Kanslist	»	4,500
New York:		
Generalkonsul	»	18,400
Vicekonsul	»	6,800
Andre vicekonsul	»	5,000
Kanslist	»	4,500
Chicago:		
Konsul	»	12,100
Kanslist	»	4,500
Minneapolis:		
Vicekonsul	»	6,800
San Francisco:		
Konsul	»	12,100
Kanslist	»	4,500

Mexico, Centralamerika, Väst-Indien, Övre Sydamerika.

Mexico:		
Sändebud	»	22,400
Kanslist	»	4,500 ¹

Argentina, Chile, Uruguay, Paraguay.

Buenos Aires:		
Sändebud	»	36,000
Kanslist	»	4,500 ¹

Brasilien.

Rio de Janeiro:		
Sändebud	»	30,000
Kanslist	»	4,500 ¹

Japan, Kina.

Tokio:		
Sändebud	»	30,000
Legationssekreterare	»	6,600
Kanslist	»	4,500 ¹
Shanghai:		
Generalkonsul	»	19,400
Kanslist	»	4,500 ¹

¹ Ytterligare 1,000 kronor, om kanslisten äger tillräcklig kännedom i landets språk.

Brittiska Australien.

Sydney:

Generalkonsul	kronor	14,400
Kanslist	»	4,500

Summa ortstillägg kronor 721,500

Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister kronor 5,000

Summa kronor 726,500

Anm. 1. Sändebuden i Köpenhamn, Paris, Helsingfors, Kristiania, Madrid, London, Konstantinopel, Berlin samt generalkonsuln i Hamburg åtnjuta fri bostad.

Dessutom utgår till nu nämnda tjänstemän ersättning för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings- resp. konsulathus med följande belopp, nämligen:

1,500 kronor	för sändebudet i Köpenhamn
3,000 »	» » » » Helsingfors
3,000 »	» » » » Paris
2,400 »	» » » » Kristiania
2,000 »	» » » » Madrid
3,000 »	» » » » London
2,000 »	» » » » Konstantinopel
4,000 »	» » » » Berlin
1,000 »	» » generalkonsuln i Hamburg,

varjämte 5,000 kronor för enahanda ändamål avses för statens fastighet i Leningrad.

Anm. 2. Ortstillägg för beskickningschef, som icke åtnjuter fri bostad, samt för generalkonsuln i Shanghai avser även kostnaden för kanslilokal.

dels ock sänka det ordinarie förslagsanslaget till beskickningar och konsulat, nu 1,690,000 kronor, med 80,000 kronor till 1,610,000 kronor.

Uti en inom riksdagen väckt motion (II: 433) har vidare hemställts, att riksdagen måtte besluta

1. antingen att, om i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag beskickningarna i Bern samt Wien och Budapest skola sammanslås, beskickningen förläggas till Wien,

2. eller att, om riksdagen ej anser sig kunna föreslå indragning av beskickningen i Bern, även beskickningen i Wien bibehålles som hittills med ackreditering jämväl i Budapest.

Förevarande anslag är för budgetåret 1923—1924 beräknat på följande sätt:

Avlöning utom ortstillägg.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän	kronor	860,000
Vikariatsersättningar m. m.	»	20,000
Expektansarvoden	»	70,000

Summa kronor 950,000

Ortstillägg.

Enligt specificerad stat	740,700
	Tillhopa kronor 1,690,700

Anslagsbeloppet är i riksstaten uppfört såsom förslagsanslag med ett till 1,690,000 kronor avrundat belopp.

Eders Kungl. Maj:ts förslag innebär, att indragning skall ske av nedan angivna befattningar inom utrikesrepresentationen;

Beskickningarna i Brüssel och Haag:

1 kanslist.

Konsulatet i Antwerpen:

1 andre vicekonsul.

Beskickningen i Paris:

1 förste legationssekreterare.

Beskickningen i Wien:

1 sändebud

(avses att under tiden juli—september 1924 uppföras å övergångsstat).

Generalkonsulatet i London:

1 kanslist.

Konsulatet i Lübeck:

1 kanslist.

Generalkonsulatet i Kapstaden:

1 kanslist.

Generalkonsulatet i Montreal:

1 vicekonsul.

Beskickningen i Washington:

1 andre legationssekreterare.

Beskickningen i Tokio och Peking:

1 legationsråd (i Peking).

Genom de sålunda ifrågasatta indragningarna har i avlöningsstaten beräknats uppstå en besparing av 75,364 kronor å posten avlöningar till ordinarie tjänstemän samt 2,000 kronor å posten till vikariatsersättningar. En höjning av posten expektansarvoden har däremot föreslagits från 70,000 till 81,000 kronor. I fråga om staten för ortstillägg ha å ena sidan vissa besparingar på grund av indragningarna kunnat ske, men å andra sidan hava på grund av prisstegringen i Tyskland ortstilläggen till där anställda befattningshavare ansetts böra höjas till samma belopp, som år 1921 utgingo. Eders Kungl. Maj:ts beräkning av ortstilläggsstaten slutar å 726,500 kronor.

Vidare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit en reglering av ersättningarna för uppvärming av beskickningshusen i Berlin och Madrid, varigenom dessa ersättningar skulle komma att höjas med 1,000 kronor å vardera stället eller till 4,000 kronor respektive 2,000 kronor.

Slutligen har Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt att flytta det nu till Riga förlagda konsulatet till Kovno.

Genom de sålunda föreslagna åtgärderna har en sänkning av förevarande anslag med 80,000 kronor till 1,610,000 kronor kunnat ske.

Å övergångsstat för tiden 1 juli—30 september 1924 har uppförts ett sändebud. Kostnaderna enligt övergångsstaten hava avsetts att utgå från ett särskilt för ändamålet anvisat förslagsanslag å 8,000 kronor.

Vad till en början beträffar Eders Kungl. Maj:ts förslag om indragning av sändebudsposten i Wien och Budapest samt upprättandet av en för Bern, Wien och Budapest gemensam beskickning, vars chef skulle vara placerad å den förstnämnda av dessa orter, har riksdagen intet att erinra mot att en sammanslagning av de nuvarande beskickningarna i Bern samt Wien och Budapest sker, då härigenom en avsevärd besparing åstadkommes. Dock synes det riksdagen önskvärt, att vare sig den sammanslagna beskickningens chef placeras i Bern eller Wien, en diplomatisk tjänsteman stationeras å den andra orten för att där vara ständigt till hands för de svenska intressenas bevakande. En motsvarande anordning finnes för närvarande i Tokio och Peking. Med hänsyn till de ganska höga krav, som måste ställas på denne tjänsteman, synes han böra erhålla legationsråds tjänsteställning.

Därest, såsom riksdagen anser lämpligt, en legationsrådsbefattning knytes till beskickningen, kan givetvis den vid beskickningen upptagna legationssekreterarposten indragas, varigenom kostnaden för den av riksdagen vidtagna anordningen blir jämförelsevis obetydlig. Det torde emellertid icke vara nödvändigt att riksdagen nu fattar ståndpunkt till frågan om beskickningschefen skall placeras i Bern eller Wien. Bestämmandet härom synes enligt riksdagens mening böra överlämnas till Eders Kungl. Maj:t. Riksdagen har på nu angivet sätt ansett sig böra tillmötesgå de motionsvis framförda synpunkterna på detta spörsmål.

Av statsrådsprotokollet framgår, att det varit ifrågasatt att indraga legationssekreterarbefattningen vid beskickningen i London, men att departementschefen mot ministrernas i London avstyrkande icke ansett sig kunna beröva beskickningen legationssekreterarens arbetskraft. Däremot hava legationssekreterarposterna vid beskickningarna i Paris och Washington föreslagits skola indragas. Vad beträffar legationssekreterartjänsten i London, tilltror sig icke riksdagen att under nu rådande förhållanden med därav betingad stora arbetsbördor för legationen därstädes indraga tjänsten, men anser riksdagen frågan om möjligheten av en sådan besparing böra med uppmärksamhet följas för att densamma framdeles, när omständigheterna kunna sådant medgiva, må kunna genomföras.

Då det kommit till riksdagens kännedom, att efter upptagandet av förbindelserna med Ryssland den nu i Hälsingfors placerade vicekonsuln skulle kunna komma till användning jämväl i Ryssland, har riksdagen, som funnit en sådan anordning ändamålsenlig, ansett sig böra genom en till staten fogad anmärkning möjliggöra detta.

Vad slutligen beträffar Eders Kungl. Maj:ts förslag om indragning av legationsrådsposten i Peking, har riksdagen ansett, att vid bedömandet av detta spörsmål särskild hänsyn bör tagas till de i Kina för närvarande rådande osäkra

förhållandena, vilka göra, att förslaget om postens indragning måste anses ägnat att väcka betänkligheter och att ett genomförande av detsamma kan komma att skada de svenska intressena därstädes. Härtill kommer att posten i fråga är så nyligen inrättad, att någon större erfarenhet angående dess betydelse icke kan hava vunnits och att innan så skett indragning av densamma icke torde böra äga rum. Även ur statsekonomisk synpunkt torde det vara tvivelaktigt, huruvida någon nämnvärd besparing kommer att bliva följden av postens indragning, då givetvis mycket dryga resekostnader komma att åsamkas statsverket genom upprepade resor mellan Tokio och Peking. Dessa kostnader kunna i någon mån bedömas med ledning av den i 1922 års räkenskaper för utrikesdepartementet förekommande uppgiften, att för av sändebudet i Tokio företagna tvenne tjänsteresor till Kina utbetalts respektive 5,317 kronor 70 öre och 4,513 kronor 58 öre eller tillhoppa 9,831 kronor 28 öre. Med hänsyn till vad sålunda anförts har riksdagen icke ansett sig kunna godkänna Eders Kungl. Maj:ts förslag i denna del.

I övrigt har Eders Kungl. Maj:ts förslag icke givit anledning till särskilt uttalande från riksdagens sida.

Genom indragning av följande antal ordinarie befattningshavare kan minskning å avlöningsstaten ske med nedan angivna belopp:

1 sändebud (A 2)	med kronor	15,000
2 förste legationssekreterare (B 16)	»	» 19,080
1 vice konsul (B 16)	»	» 9,540
1 andre legationssekreterare (B 13)	»	» 7,212
1 andre vice konsul (B 13)	»	» 7,212
4 kanslisters (C 6)	»	» 15,400
	Summa kronor	73,444

Däremot tillkommer för legationsrådsbefattningen vid beskickningen i Bern, Wien och Budapest	»	11,460
på grund varav nettominskningen utgör	kronor	61,984

På grund av vad riksdagen sålunda beslutat skulle anslagsposten avlöningar till ordinarie tjänstemän komma att upptagas med (860,000 — 61,984 =) i avrundat tal 799,000 kronor. Anslagsposten till vikariatsersättningar m. m. synes böra beräknas i enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag till 18,000 kronor. Den av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta höjningen av posten expektansarvoden synes kunna begränsas till 5,000 kronor, varigenom posten skulle komma att upptagas med 75,000 kronor.

Vad därefter angår beräkningen av ortstilläggsstaten, kan densamma på grund av den utav riksdagen beslutade indragningen av en legationssekreterarspost minskas med 3,800 kronor utöver vad Eders Kungl. Maj:ts förslag innehåller. Därmed måste ortstillägg beräknas för legationsråden vid beskickningarna i Bern, Wien och Budapest samt Tokio och Peking med respektive 5,100 kronor och 12,000 kronor eller med tillhoppa 17,100 kronor. På grund härav nöd-

Estland.

Reval:

Konsul . . . . . kronor 6,600

Finland.

Helsingfors:

Sändebud . . . . . » 10,800

Förste legationssekreterare . . . . . » 2,000

Vicekonsul (även med placering i Ryssland). . . . . » 2,000

Frankrike.

Paris:

Sändebud . . . . . » 30,600

Legationsråd . . . . . » 6,100

Kanslist . . . . . » 1,900

Rouen:

Konsul . . . . . » 5,100

Italien.

Rom:

Sändebud . . . . . » 13,800

Lithauen.

Kovno:

Konsul . . . . . » 6,600

Nederländerna.

Haag:

Sändebud . . . . . » 17,400

Legationssekreterare . . . . . » 3,800

Rotterdam:

Vicekonsul . . . . . » 3,800

Norge.

Kristiania:

Sändebud . . . . . » 10,800

Förste legationssekreterare . . . . . » 2,000

Ryssland.

Sändebud . . . . . » 30,600

Legationsråd . . . . . » 6,600

Kanslist . . . . . » 2,000

Konsul . . . . . » 8,100

Schweiz, Ungern, Österrike.

Bern eller Wien (enligt Kungl. Maj:ts bestämmande):

Sändebud . . . . . » 13,800

Legationsråd . . . . . » 5,100

Spanien, Portugal.

Madrid:

Sändebud . . . . . » 9,000

Kanslist . . . . . » 1,900

Storbritannien och Irland.

London:

Sändebud	kronor 45,000
Legationsråd	» 6,600
Legationssekreterare	» 4,800
Kanslist	» 2,000
Generalkonsul	» 14,400
Vicekonsul	» 3,800
Andre vicekonsul	» 3,800
Kanslist	» 2,000

Turkiet, Bulgarien.

Konstantinopel:

Sändebud	» 9,000
--------------------	---------

Tyska riket.

Berlin:

Sändebud	» 23,400
Legationsråd	» 5,100
Legationssekreterare	» 3,800
Kanslist	» 1,800

Hamburg:

Generalkonsul	» 7,400
Vicekonsul	» 3,300

Lybeck:

Konsul	» 4,100
------------------	---------

Brittiska Sydafrika.

Kapstaden:

Generalkonsul	» 11,400
-------------------------	----------

Brittiska Nordamerika.

Montreal:

Generalkonsul	» 16,400
Kanslist	» 4,500

Förenta staterna.

Washington:

Sändebud	» 45,000
Legationsråd	» 7,600
Kanslist	» 4,500

New York:

Generalkonsul	» 18,400
Vicekonsul	» 6,800
Andre vicekonsul	» 5,000
Kanslist	» 4,500

Chicago:

Konsul	» 12,100
Kanslist	» 4,500

Minneapolis:		
Vicekonsul	kronor	6,800
San Francisco:		
Konsul	»	12,100
Kanslist	»	4,500
<i>Mexico, Centralamerika, Väst-Indien, Övre Sydamerika.</i>		
Mexico:		
Sändebud	»	22,400
Kanslist	»	4,500 ¹
<i>Argentina, Chile, Uruguay, Paraguay.</i>		
Buenos Aires:		
Sändebud	»	36,000
Kanslist	»	4,500 ¹
<i>Brasilien.</i>		
Rio de Janeiro:		
Sändebud	»	30,000
Kanslist	»	4,500 ¹
<i>Japan, Kina.</i>		
Tokio:		
Sändebud	»	30,000
Legationssekreterare	»	6,600
Kanslist	»	4,500 ¹
Peking:		
Legationsråd	»	12,000
Shanghai:		
Generalkonsul	»	19,400
Kanslist	»	4,500 ¹
<i>Brittiska Australien.</i>		
Sydney:		
Generalkonsul	»	14,400
Kanslist	»	4,500
	Summa ortstillägg	kronor 734,800
	Tillägg till ortstillägg åt vissa kanslister	kronor 5,000
	Summa	kronor 739,800

Anm. 1. Sändebuden i Köpenhamn, Paris, Helsingfors, Kristiania, Madrid, London, Konstantinopel, Berlin samt generalkonsuln i Hamburg åtnjuta fri bostad.

Dessutom utgår till nu nämnda tjänstemän ersättning för uppvärmning och belysning av vederbörande beskicknings-, resp. konsulathus med följande belopp, nämligen:

1,500 kronor	för	sändebudet	i	Köpenhamn
3,000	»	»	»	Helsingfors
3,000	»	»	»	Paris

¹ Ytterligare 1,000 kronor, om kanslisten äger tillräcklig kännedom i landets språk.

2,400	kronor	för	sändebudet	i	Kristiania
2,000	»	»	»	»	Madrid
3,000	»	»	»	»	London
2,000	»	»	»	»	Konstantinopel
4,000	»	»	»	»	Berlin
1,000	»	»	generalkonsuln i Hamburg,		

varjämte 5,000 kronor för enahanda ändamål avses för statens fastighet i Leningrad.

Anm. 2. Ortstillägg för beskickningschef, som icke åtnjuter fri bostad, samt för generalkonsuln i Shanghai avser även kostnaden för kanslilokal.

Anm. 3. Enl. 1921 års riksdags skrivelse nr 3A äger Kungl. Maj:ts bestämma huruvida vissa i staten upptagna legationssekreterare- och vice konsulsbefattningar skola besättas med tjänsteman i lönegraden B. 16 eller B. 13.

dels ock sänkt det ordinarie förslagsanslaget till beskickningar och konsulat, nu 1,690,000 kronor, med 58,000 kronor till 1,632,000 kronor.

4:o På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (propositionen nr 160 punkt 4)

har riksdagen

dels bestämt antalet befattningshavare å övergångsstat för utrikesrepresentationen på följande sätt:

Befattningshavare.

1 sändebud	Lönegrad. A 2
----------------------	------------------

dels godkänt följande övergångsstat för utrikesrepresentationen, att tillämpas under tiden 1 juli—30 september 1924:

Övergångsstat.

A. Stat för avlöning utom ortstillägg.

Avlöning till ordinarie tjänsteman, förslagsanslag . . . . . kronor 3,750

B. Stat för ortstillägg.

Österrike, Ungern.

Wien:

Sändebud . . . . . kronor 4,200

Anm. Sändebudets ortstillägg avser även kostnaden för kanslilokal.

dels ock under rubrik övergångsstat för utrikesrepresentationen uppfört ett ordinarie förslagsanslag å 8,000 kronor.

5:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (prop. nr 160 punkt 5), att till arvoden och ortstillägg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 207,000 kronor.

Uti en inom riksdagen väckt motion (II: 434) har vidare hemställts, att riksdagen måtte besluta, att generalkonsulatet i Batavia icke, såsom Eders Kungl. Maj:t föreslagit, skall från den 1 juli 1924 indragas utan fortfarande bibehållas samt uppföras å ordinarie stat.

Från extra förslagsanslaget med ovanstående rubrik bestridas för närvarande avlöningarna åt sändebuden i Warschau, Prag samt Bukarest, Athén och Belgrad, generalkonsuln i Kalkutta och Batavia, konsuln i Mariehamn, förste legationssekreteraren vid beskickningen i Bukarest, Athén och Belgrad samt tre förste legationssekreterare utan fast placering, nu förlagda till beskickningarna i Rom, Buenos Aires och Rio de Janeiro samt Warschau, ävensom slutligen kanslisterna vid beskickningen i Warschau och vid generalkonsulaten i Kalkutta och Batavia.

Från extra anslaget till tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet bestridas därjämte kostnaderna för beskickningen i Estland, Lettland och Lithauen.

Eders Kungl. Maj:t har nu föreslagit, att kostnaderna för sistnämnda beskickning för framtiden skola bestridas från förevarande anslag. Därjämte har i fråga om representationen i de baltiska staterna, såsom ovan omförmäls, föreslagits, att lönade konsulatet i Riga flyttas till Kovno.

Beträffande beskickningen i Warschau har Eders Kungl. Maj:t allenast föreslagit den förändringen, att ortstilläggen för beskickningschefen och kanslisten med hänsyn till den där inträffade stegringen i prisnivån ånyo upptagas med de för dem tidigare fastställda beloppen, 17,400 kronor respektive 1,900 kronor. En motsvarande jämkning i ortstillägget för en därstädes för närvarande tjänstgörande förste legationssekreterare har jämväl begärts.

Den till beskickningen i Bukarest, Athén och Belgrad knutna förste legationssekreterarposten har av Eders Kungl. Maj:t föreslagits skola indragas från och med den 1 juli 1924.

Slutligen har Eders Kungl. Maj:t framställt förslag om indragning av generalkonsulatet i Batavia från sistnämnda tidpunkt.

Arvoden och ortstillägg åt extra och tillfällig personal i utrikesrepresentationen, som nu uppgå till 255,000 kronor, skola enligt Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag utgå med 207,000 kronor. Anslaget till tillfälliga diplomatiska och konsulära poster i utlandet bliver icke vidare erforderligt.

Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande representationen i de baltiska staterna har icke givit riksdagen anledning till erinran liksom ej heller förslaget om indragning av förste legationssekreterarposten i Bukarest, Athén och Belgrad.

De av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta jämkningarna av vissa ortstillägg med hänsyn till inträffad prisstegring har riksdagen jämväl ansett sig böra godkänna.

Av departementschefens yttrande till statsrådsprotokollet framgår, att han, med hänsyn till att riksdagen så sent som år 1923 avvisat ett förslag om indragning av lönade konsulatet i Mariehamn, icke funnit sig nu böra biträda en av den s. k. besparingskommittén gjord framställning i samma syfte. Riksdagen vill med anledning härav för sin del framhålla, att frågan om detta konsulats bibehållande med oförändrad organisation nu måste bedömas med hänsyn till vissa väsentligt förändrade utgångspunkter. När av statsfinansiella skäl förslag måst väckas om en långt gående beskäring av representationen i utlandet och ett flertal viktiga poster ansetts böra indragas, synes

det riksdagen, som om i betraktande härav konsulatet i Mariehamn bör kunna förändras från lönat konsulat till olönat. Riksdagen har med hänsyn till vad sålunda anförts för budgetåret 1924—1925 ur staten uteslutit arvodet till en konsul i Mariehamn.

Vad därefter beträffar spörsmålet, huruvida generalkonsulatet i Batavia bör indragas, synes avgörandet av denna fråga synnerligen vanskligt, då de i förenämnda motion anförda synpunkterna givetvis måste tillmätas viss betydelse. Med hänsyn till den hastiga utveckling, som för närvarande synes pågå i Nederländska Indien, och då en avsevärd ökning i vårt handelsutbyte med detta land under de senaste åren förefunnits, har riksdagen icke kunnat finna det tillräddligt att nu företaga en indragning av generalkonsulatet i Batavia. I denna uppfattning har riksdagen styrkts av de betänkligheter mot indragningen, som kommit till uttryck i av kommerskollegium samt olika organisationer för näringarna och handeln avgivna yttranden i denna fråga. Även den omständigheten, att detta generalkonsulat endast varit i verksamhet en kortare tid och att en organisationsförändring i allmänhet icke synes böra vidtagas, innan tillräcklig erfarenhet vunnits om organisationens ändamålsenlighet, har riksdagen vid spörsmålets bedömande ansett böra tillmätas betydelse. Riksdagen har därför ansett, att generalkonsulatet bör bibehållas med nuvarande organisation, men kan däremot icke finna tillräckliga skäl vara anförda för det motionsvis framställda yrkandet om de vid generalkonsulatet anställda befattningshavarnas uppförande på ordinarie stat.

Förevarande anslag torde böra beräknas på följande sätt:

Arvoden.

Extrapersonal med fast placering:

4 sändebud	kronor	57,600
2 generalkonsuler	»	28,800
3 kanslister	»	13,050

Extra personal utan fast placering:

3 förste legationssekreterare	»	24,372
-------------------------------------	---	--------

Ortstillägg.

Personal med fast placering:

Estland, Lettland, Lithauen.

Riga:

Sändebud	»	12,000
----------------	---	--------

Polen.

Warschau:

Sändebud	»	17,400
----------------	---	--------

Kanslist	»	1,900
----------------	---	-------

Tjeckoslovakiet.

Prag:

Sändebud	»	9,000
----------------	---	-------

Rumänien.

Bukarest:		
Sändebud	kronor	13,800

Brittiska Indien.

Kalkutta:		
Generalkonsul	»	19,400
Kanslist	»	4,500

Nederländska Indien.

Batavia:		
Generalkonsul	»	19,400
Kanslist	»	4,500

Personal utan fast placering:		
3 förste legationssekreterare	»	14,000

Anm. Ortstilläggen för ovannämnda sändebud och generalkonsuler avse även kostnaderna för kansliokal.

Bibehållandet av generalkonsulatet i Batavia föranleder en höjning i förhållande till det av Eders Kungl. Maj:t begärda anslaget med (14,400 + 4,350 + 19,400 + 4,500 =) 42,650 kronor, varemot anslaget genom indragning av lönade konsulatet i Mariehamn kan minskas med 10,020 kronor. Nettoökningen i anslaget blir alltså 32,630 kronor. Det av Eders Kungl. Maj:t äskade beloppet, 207,000 kronor, synes på grund härav böra ökas till i avrundat tal 240,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen, till *arvoden och ortstillägg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 240,000 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6 i prop. nr 160), att till extra ortstillägg åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra anslag av 325,000 kronor.

Anslag till extra ortstillägg beviljades av riksdagen första gången för år 1922 och upptogs för detta år med ett belopp av 500,000 kronor. Eders Kungl. Maj:t hade då föreslagit en allmän och definitiv omreglering av de utgående ordinarie ortstilläggen framför allt med hänsyn till inträdd stegring i levnadskostnaderna och i betraktande av önskvärdheten, att de diplomatiska och konsulära befattningshavarna blevo oberoende av personlig förmögenhetsställning. Förutom de reglerade ortstilläggen skulle emellertid på grund av inträffande fluktuationer i prisläget åtminstone i viss omfattning utgå extra ortstillägg.

Riksdagen ansåg, att med den definitiva regleringen av ortstilläggen tills vidare borde anstå och att behovet av ökade löneförmåner i stället borde tillgodoses genom ett anslag till extra ortstillägg. Då riksdagen alltså avstått från att, såsom i Eders Kungl. Maj:ts förslag förutsatts, söka grunda de ordinarie ortstilläggen å en approximativ beräkning av vad som kunde anses utgöra en konstant höjning i prisnivån å vederbörande anställningsorter, var det, enligt vad som

framgår av riksdagens skrivelse i ärendet (nr 3 A år 1921 sid. 10), givet, att de extra ortstillägg riksdagen tänkt sig skola utgå icke bleve att betrakta såsom enbart dyrtidstillägg å de ordinarie ortstilläggen, utan de borde även komma att motsvara den konstanta stegringen i prisnivån. Den provisoriska regleringen av ortstilläggen lade riksdagen i Eders Kungl. Maj:ts hand.

Anslag till extra ortstillägg hava sedermera utgått för första halvåret 1923 med 200,000 kronor och för budgetåret 1923—1924 med 300,000 kronor.

I sin berättelse hava riksdagens år 1923 församlade revisorer under tredje huvudtiteln, § 1, lämnat en redogörelse för dispositionen av 1922 års anslag till extra ortstillägg.

Eders Kungl. Maj:t har nu för budgetåret 1924—1925 äskat ett anslag av 325,000 kronor för ändamålet.

Av en utav riksdagens vederbörande utskott lämnad redogörelse för dispositionen av anslagen till extra ortstillägg synes framgå, att i vissa fall avvikelser skett från de allmänna grunder, som enligt riksdagens mening borde iakttagas vid fördelningen av dessa anslag. Sålunda har till befattningshavare å några orter utgått extra ortstillägg med betydligt högre belopp än som kunna sägas motsvara den konstanta höjning i prisnivån, som förekommit å orterna i fråga, även om tillbörlig hänsyn toges till att det extra ortstillägget får anses jämväl utgöra ett slags dyrtidstillägg å det ordinarie ortstillägget. Vidare har det väckt riksdagens uppmärksamhet, att de ortstillägg, som tillerkänts befattningshavare av olika grader å en och samma ort, sinsemellan ofta varit ganska ojämnt avvägda. Med anledning härav har riksdagen ansett sig böra framhålla önskvärdheten av att vid fördelningen av dessa anslag särskild uppmärksamhet ägnas åt att kompenstation i främsta rummet beredes befattningshavare å sådana orter, där en mera betydande konstant stegring i den allmänna prisnivån förefinnes. Härigenom torde enligt riksdagens mening anslaget komma till användning på ett sätt, som bäst motsvarar det därmed avsedda ändamålet. Med hänsyn till vad departementschefen anfört, har riksdagen ansatt sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag om anslagets upptagande med 325,000 kronor.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *extra ortstillägg* åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 325,000 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7 i prop. nr 160), att i riksstaten under tredje huvudtiteln från och med budgetåret 1924—1925 uppföra ett ordinarie anslag till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat till belopp av 275,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till annan erinran mot Eders Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag, än att anslagets belopp torde kunna bestämmas till 250,000 kronor i stället för föreslagna 275,000 kronor, har i riksstaten under tredje huvudtiteln från och med budgetåret 1924—1925 uppfört ett ordinarie anslag till skrivbiträden vid beskickningar och konsulat till belopp av 250,000 kronor.

8:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 8 i prop. nr 160),

att höja det ordinarie anslaget till ersättningar åt olönade konsulter, nu 100,000 kronor, med 10,000 kronor till 110,000 kronor.

Den föreslagna höjningen av förevarande anslag är beroende av att anslagsbeloppet ansetts böra bringas i närmare överensstämmelse med de utgifter, som belasta anslaget.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, har höjt det ordinarie förslagsanslaget till ersättningar åt olönade konsulter, nu 100,000 kronor, med 10,000 kronor till 110,000 kronor.

9:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9 i prop. nr 160), har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 5,000 kronor.

10:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10 i prop. nr 160), har riksdagen i stället för det nuvarande ordinarie reservationsanslaget attachéer (aspiranter) under rubriken attachéer enligt oförändrad beräkningsgrund i riksstaten för budgetåret 1924—1925 uppfört ett ordinarie reservationsanslag av 56,000 kronor.

11:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11 i prop. nr 160) har riksdagen till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till attachéer* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 44,000 kronor.

12:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12 i prop. nr 160) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *förstärkning av ordinarie reservationsanslaget till militär- och marinattachéer* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 10,000 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13 i prop. nr 160) att i riksstaten uppföra ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer med oförändrat belopp, 40,000 kronor.

Med anledning av ett utav statens besparingskommitté framställt förslag har departementschefen ansett, att en sänkning av de till handelsattachéer anslagna medlen, för innevarande budgetår 140,000 kronor, borde kunna ifrågakomma. Emellertid har departementschefen icke velat föreslå en sänkning med större belopp än 30,000 kronor.

I anslutning härtill har det ordinarie anslaget till handelsattachéer ansetts böra för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrat belopp, 40,000 kronor, varemot det å extra stat för samma ändamål beviljade förstärkningsanslaget föreslagits sänkt från 100,000 kronor till 70,000 kronor.

Riksdagen, vars vederbörande utskott inhämtat att ganska avsevärda reservationer vid ingången av budgetåret 1923—1924 förefunnos å ordinarie anslaget till handelsattachéer, har med hänsyn härtill ansett att en reduktion av de medel, som för ändamålet äskats för budgetåret 1924—1925, utan större olägenhet kan åstadkommas. Riksdagen anser i sådant avseende, att det ordinarie anslaget bör bibehållas vid 40,000 kronor, under det att förstärkningsanslaget å extra stat bör sänkas med 10,000 kronor utöver vad Eders Kungl. Maj:ts förslag innehåller eller till 60,000 kronor.

Riksdagen får beträffande förevarande ordinarie anslag anmäla, att riksda-

gen i riksstaten uppfört ordinarie reservationsanslaget till handelsattachéer med oförändrat belopp, 40,000 kronor.

14:o) Under hänvisning till vad riksdagen under närmast föregående punkt anført, får riksdagen anmäla, att riksdagen till förstärkning av ordinarie *reservationsanslaget till handelsattachéer* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 60,000 kronor.

15:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16 i prop. nr 160) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, såsom *ytterligare medel för anställande av extra biträden och vaktbetjante vid beskickningar och konsulat* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 25,000 kronor.

C. Internationella byråer m. m.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2 i prop. nr 1) att för gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra förslagsanslag av 325,600 kronor.

För innevarande budgetår är för detta ändamål anvisat 353,000 kronor. Genom att vissa besparingsåtgärder vidtagits beträffande förbundets budget, har Sveriges andel i kostnaderna kunnat begränsas, varigenom medelsbehovet för budgetåret 1924—1925 ansetts kunna beräknas till allenast 325,600 kronor.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen för *gäldande av Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 325,600 kronor.

17:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3 i prop. nr 1) har riksdagen, som ansett en sänkning av anslaget från av Eders Kungl. Maj:t föreslagna 50,000 kronor till 40,000 kronor kunna ske, till *bestridande av kostnaderna för Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 40,000 kronor.

18:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4 i prop. nr 1) att till bestridande av kostnaderna för Sveriges representation i Nationernas förbunds råd m. m. för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

För budgetåret 1923—1924 har för detta ändamål anvisats ett förslagsanslag å 30,000 kronor.

Riksdagen, som icke velat motsätta sig den nu föreslagna höjningen av anslaget, har till *bestridande av kostnaderna för Sveriges representation i Nationernas förbunds råd m. m.* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 50,000 kronor.

19:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5 i prop. nr 1) har riksdagen, då en sänkning med 10,000 kronor i det av Eders Kungl. Maj:t till 40,000 kronor föreslagna anslagsbeloppet synts utan större olägenhet kunna ske, till *bestridande av kostnaderna för Sveriges deltagande i internationella konferenser* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 30,000 kronor.

20:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6 i prop. nr 1) har riksdagen till bestridande av *Sveriges andel i kostnaderna för den internationella skiljedomstolens byrå i Haag* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 5,300 kronor.

21:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7 i prop. nr 1) har riksdagen såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 2,500 kronor.

22:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 9 i prop. nr 1) har riksdagen medgivit, att av den reservation, som förefinnes å det å riksstaten för budgetåret 1923—1924 anvisade extra anslag av 15,000 kronor till bidrag för riksdagens interparlamentariska grupps deltagande i en av Interparlamentariska Unionen anordnad konferens, av vilket anslag under år 1923 utanordnats allenast 4,500 kronor, må tagas i anspråk ett belopp av 5,000 kronor såsom bidrag till täckande av gruppens kostnader för deltagande i en av Interparlamentariska Unionen under år 1924 anordnad konferens.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 10 i prop. nr 1) har riksdagen till *internationella fredsbyrån i Bern* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 1,000 kronor.

24:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 11 i prop. nr 1) har riksdagen till *svenska föreningen för Nationernas förbund* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 2,500 kronor.

25:o) I en till riksdagen avlåten, den 11 april 1924 dagtecknad proposition (nr 216) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att såsom bidrag till Nationernas förbunds hjälpverksamhet till lindrande av hungersnöden i Norra Albanien för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra anslag av 10,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har såsom bidrag till *Nationernas förbunds hjälpverksamhet till lindrande av hungersnöden i Norra Albanien* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 10,000 kronor.

D. Diverse.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 12 i prop. nr 1), att sänka det ordinarie förslagsanslaget till rese- och flyttningssersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, nu 325,000 kronor, med 75,000 kronor till 250,000 kronor.

I samband med prövningen av detta anslagsäskande har riksdagen ansett sig böra upptaga till behandling vad riksdagens revisorer i sin berättelse om den år 1923 av dem verkställda granskningen av statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1922 anfört rörande nu ifrågavarande anslag.

Under tredje huvudtiteln § 3 av sin berättelse (Del I sid. 10 och 11) anföra revisorerna följande:

»Vid den granskning, revisorerna underkastat utrikesdepartementets räkenskaper för år 1922, hava revisorerna i fråga om utbetalningarna å förslagsanslaget till rese- och flyttningssersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, uppmärksammat att desamma uppgått till ett avsevärt högre belopp än det beviljade anslaget.

Enahanda förhållande har under en följd av år varit rådande, vilket framgår av nedanstående ur budgetredovisningarna för åren 1917—1922 hämtade uppgifter:

	Anvisat å riksstaten	Särskilda uppbörds- medel	Utgifter för anslaget	Merutgift som ersatts av kassafonden
1917	68,000:—	—	111,890: 25	43,890: 25
1918	68,000:—	21: 80	317,593: 40	249,571: 60
1919	90,000:—	118: 43	296,954: 91	206,836: 48
1920	90,000:—	1,141: 91	549,476: 97	458,335: 06
1921	165,000:—	204: 94	486,936: 62	321,731: 68
1922	280,000:—	—	487,321: 78	207,321: 78

En närmare undersökning av utgifterna år 1922 för ifrågavarande ändamål giver vid handen, att kostnaderna för befattningshavares resor vid förflyttning från en ort till en annan ävensom för transport av bohag eller för andra i samband med dylika resor stående utgifter varit avsevärda.

Med hänsyn till det upprepade överskridande av anslaget, som sålunda i stor utsträckning ägt rum, anse sig revisorerna böra ifrågasätta, huruvida icke bestämmelser borde utfärdas, innebärande, i likhet med vad förhållandet är på åtskilliga andra förvaltningsområden, en begränsning i rätten till här ifrågavarande flyttningssersättning.»

Med anledning av vad revisorerna sålunda anfört, har riksdagens vederbörande utskott ansett sig böra något närmare undersöka de olika utgiftsposter, som för år 1922 redovisats å anslaget. Utskottet har därvid icke kunnat undgå att finna att kostnaderna för diplomatiska och konsulära befattningshavares flyttning av bohag m. m. i vissa fall uppgå till belopp, som måste anses synnerligen höga. Det synes därför riksdagen vara nödvändigt, att en undersökning verkställes, huruvida icke till minskning av utgifterna å förevarande anslag den av revisorerna ifrågasatta begränsningen i rätten till flyttningssersättning bör genomföras.

Riksdagen, vars vederbörande utskott inhämtat att utgifterna från anslaget under år 1923 utgjort i runt tal 233,500 kronor, har ansett att ett belopp av 200,000 kronor bör kunna bliva tillräckligt för budgetåret 1924—1925.

Riksdagen har alltså sänkt det ordinarie förslagsanslaget till rese- och flyttningssersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, nu 325,000 kronor, med 125,000 kronor till 200,000 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t hade, såsom ovan nämnts, föreslagit riksdagen (punkt 13 i prop. nr 1) att i avvaktan å den proposition i ämnet, som kunde komma att avlätas, i det för skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m. uppförda ordinarie förslagsanslaget för budgetåret 1924—1925 be-

räkna en sänkning från nuvarande beloppet, 750,000 kronor, med 150,000 kronor till 600,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i propositionen nr 160 (punkt 17) föreslagit riksdagen att sänka ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., nu 750,000 kronor, med 330,000 kronor till 420,000 kronor.

Riksdagen, som godkänt, att medel för avlönande av vissa skrivbiträden vid beskickningar och konsulat upptagas under ett särskilt anslag, vilket för budgetåret 1924—1925 i riksstaten uppförts med ett belopp av 250,000 kronor, har beträffande nu förevarande anslag bifallit Eders Kungl. Maj:ts förslag.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen sänkt ordinarie förslagsanslaget skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., nu 750,000 kronor, med 330,000 kronor till 420,000 kronor.

28:o) Eders Kungl. Maj:t hade föreslagit riksdagen (punkt 14 i prop. nr 1) att höja det ordinarie förslagsanslaget till gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, nu 100,000 kronor, med 50,000 kronor till 150,000 kronor.

Sedermera har emellertid Eders Kungl. Maj:t i propositionen nr 160 (punkt 18) återkallat den i statsverkspropositionen gjorda framställningen om höjning av det ordinarie förslagsanslaget till gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar med 50,000 kronor, ävensom tillkännagivit att sagda ordinarie förslagsanslag bör i riksstaten för budgetåret 1924—1925 upptagas med oförändrat belopp, 100,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen i riksstaten upptagit ordinarie förslagsanslaget till gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar med oförändrat belopp, 100,000 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15 i prop. nr 1) att till upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige för budgetåret 1924—1925 bevilja ett extra anslag av 115,000 kronor.

Förevarande anslag utgår för innevarande budgetår med ett belopp av 125,000 kronor. Departementschefen har ansett att en sänkning av anslaget till 115,000 kronor kan ske för budgetåret 1924—1925.

Riksdagen har för sin del ansett, att en ytterligare sänkning av anslaget till 110,000 kronor utan större olägenhet kan vidtagas, och har därför till *upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 110,000 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17 i prop. nr 1) att höja det ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., nu 15,000 kronor, med 13,000 kronor till 28,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen höjt det ordinarie reservationsanslaget till kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., nu 15,000 kronor, med 13,000 kronor till 28,000 kronor.

31:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 18 i prop. nr 1) har riksdagen, i likhet med vad som för innevarande budgetår ägt rum, till *ersättning åt framlidne envoyén P. H. E. Brändströms arvingar och likaledes*

framlidne generalkonsuln C. A. Askers änka för mistning av bohag för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra anslag av 20,000 kronor.

32:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 19 i prop. nr 1) att dels medgiva, att ett på sin tid i samband med förvärv av beskickningshus i Köpenhamn i stämpel- och vissa andra avgifter till danska staten erlagt, men numera till svenska statsverket återbördat belopp av 12,608 danska kronor, motsvarande efter vid tiden för återbetalningen gällande dagskurs 8,623 kronor 87 öre, må användas för iordningställande av den för tjänstelokaler avsedda delen av ifrågavarande beskickningshus, samt för anbringande av ett svenskt riksvapen över husets huvudportal, dels ock för samma ändamål för budgetåret 1924—1925 anvisa ett extra reservationsanslag av 37,500 kronor.

I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen

dels medgivit, att ett på sin tid i samband med förvärv av beskickningshus i Köpenhamn i stämpel- och vissa andra avgifter till danska staten erlagt, men numera till svenska statsverket återbetalt belopp av 12,608 danska kronor, motsvarande efter vid tiden för återbetalningen gällande dagskurs 8,623 kronor 87 öre, må användas för *iordningställande av den för tjänstelokaler avsedda delen av ifrågavarande beskickningshus* samt för anbringande av ett svenskt riksvapen över husets huvudportal,

dels ock för samma ändamål för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag av 37,500 kronor.

33:o) I en till riksdagen avlåten, den 16 maj 1924 dagtecknad proposition (nr 228) har Eders Kungl. Maj:t, under återopande av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till bestridande av utgifter för nödiga reparationer å statens fastighet i Leningrad anvisa ett extra anslag av 30,000 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till annan erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, än att det äskade anslaget bör erhålla natur av reservationsanslag, har till bestridande av utgifter för *reparationer å statens fastighet i Leningrad* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra reservationsanslag av 30,000 kronor.

34:o) I särskild skrivelse (nr 198) har riksdagen anmält, att riksdagen med anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20 i prop. nr 1) till *dyrtids-tillägg åt befattningshavare i statens tjänst* för budgetåret 1924—1925 anvisat ett extra förslagsanslag av 320,000 kronor.

E. Övriga ordinarie anslag.

35:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under tredje huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen beslutat att i riksstaten för budgetåret

1924—1925 uppföra samtliga de ordinarie anslag under tredje huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 4 juni 1924.

Med undersåtlig vördnad.

Verkliga utgifter.

III. Tredje huvudtiteln. Utrikesdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
A. Departementet.			
1	Departementschefen, ministern för utrikes ärendena	40,000	
2	Departementet, <i>förslagsanslag</i>	457,000	
3	Speciell handelsavdelning inom departementet		30,000
4	Övergångsstat för departementet, <i>förslagsanslag</i>	36,800	
Säger för departementet		533,800	30,000
B. Sveriges representation i utlandet.			
1	Beskickningar och konsulat, <i>förslagsanslag</i>	1,632,000	
2	Övergångsstat för utrikesrepresentationen, <i>förslagsanslag</i>	8,000	
3	Arvoden och ortstillägg åt viss extra personal i utrikesrepresentationen, <i>förslagsanslag</i>		240,000
4	Extra ortstillägg åt ordinarie och extra personal i utrikesrepresentationen		325,000
5	Skrivbiträden vid beskickningar och konsulat	250,000	
6	Ekiperingspenningar, <i>förslagsanslag</i>	30,000	
7	Kontorskostnadsersättningar åt lönade konsuler	110,000	
8	Ersättningar till olönade konsuler, <i>förslagsanslag</i>	110,000	
9	Personliga gottgörelser för mistade konsulatavgifter		5,000
10	Attachéer, <i>reservationsanslag</i>	56,000	
11	Förstärkning av reservationsanslaget till attachéer		44,000
12	Militär- och marinattachéer, <i>reservationsanslag</i>	40,000	
13	Förstärkning av reservationsanslaget till militär- och marinattachéer		10,000
14	Handelsattachéer, <i>reservationsanslag</i>	40,000	
15	Förstärkning av reservationsanslaget till handelsattachéer		60,000
16	Extra biträden och vaktbetjänte vid beskickningar och konsulat	55,000	
17	Ytterligare medel för anställande av extra biträden och vaktbetjänte vid beskickningar och konsulat		25,000
Säger för Sveriges representation i utlandet		2,331,000	709,000

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
C. Internationella byråer m. m.			
1	Sveriges andel i kostnaderna för Nationernas förbund, <i>förslagsanslag</i>		325,600
2	Sveriges representanters deltagande i Nationernas förbunds delegeradeförsamling		40,000
3	Sveriges representation i Nationernas förbunds råd m. m., <i>förslagsanslag</i>		50,000
4	Sveriges deltagande i internationella konferenser		30,000
5	Internationella skiljedomstolens byrå i Haag, <i>förslagsanslag</i>		5,300
6	Interparlamentariska unionens byrå och generalsekretariat		2,500
7	Internationella fredsbyrån i Bern		1,000
8	Svenska föreningen för Nationernas förbund		2,500
9	Bidrag till Nationernas förbunds hjälpverksamhet till lindrande av hungersnöden i Norra Albanien		10,000
Säger för internationella byråer m. m.			466,900
D. Diverse.			
1	Rese- och flyttningersättning, inspektioner, tillfälliga uppdrag, <i>förslagsanslag</i>	200,000	
2	Underhåll och reparationer av statens fastigheter i utlandet, möbler m. m., <i>reservationsanslag</i>	60,000	
3	Skrivmaterialier, expenser, renskrivning, ved, ljus m. m., <i>förslagsanslag</i>	420,000	
4	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>	20,000	
5	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska undersåtar, <i>förslagsanslag</i>	100,000	
6	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige ..		110,000
7	Hemliga utgifter	75,000	
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga m. m., <i>reservationsanslag</i>	28,000	
9	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>	30,000	
10	Ersättningar till framlidne envoyén P. H. E. Brändströms arvingar och framlidne generalkonsuln C. A. Askers änka för mistning av bohag		20,000
11	Iordningsställande av viss del av beskickningshuset i Köpenhamn m. m., <i>reservationsanslag</i>		37,500
12	Reparationer å statens fastighet i Leningrad, <i>reservationsanslag</i>		30,000
13	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>		320,000
Säger för diverse		933,000	517,500
Summa		3,797,800	1,723,400